

References

1. Glibovytska N.I., Mykhailiuk Yu. M. (2020). Phytoindication research in the system of environmental monitoring. Науково-практичний журнал «Екологічні науки», 28, 111-114. <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.1-28.16>
2. Zítková J., Hegrová J., Keken Z., Ličbinský R. (2021). Impact of road salting on Scots pine (*Pinus sylvestris*) and Norway spruce (*Picea abies*), Ecological Engineering, 159, 106129. <https://doi.org/10.1016/j.ecoleng.2020.106129>.
3. Руденко С. С., Костишин С. С., Морозова Т. В. (2008). Загальна екологія. Частина II. Природні наземні екосистеми. Книги – XXI, 308 с.

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ РАДІОЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ФІТОЦЕНОЗІВ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ

В.О.Голуб
Волинський національний університет імені Лесі Українки
golub_2006@ukr.net

Retrospective analysis of the radio-ecological state of phytocoenoses of the Volyn Polissya. V.Golub. The radionuclides are concentrated in the forest litter, in the upper 10-centimeter roots of the soil layer, which causes the beginning of the migration of radionuclides in the trophic chains of the forest. Consequently, the situation in the forests of the Rivne Nature Reserve, which was exposed to radioactive contamination, continues to be unstable.

Key words: cesium-137, migration, soil, litter, medicinal raw materials, mushrooms

При дослідженні лісової підстилki у лісах Рівненського природного заповідника впродовж 2003 – 2005 та 2011 років питома активність ^{137}Cs є досить високою в усіх лісництвах заповідника, особливо у Грабунському і Старосельському (10 876 – 12 089 Бк/кг), що пов'язано з переважанням у них хвойних лісів та болотистих місцевостей. У 2011 році максимальні концентрації ^{137}Cs (1609 Бк/кг) у необробленій деревині дуба і граба у Грабунському лісництві. В інших лісництвах заповідника вміст ^{137}Cs є в межах 260 – 750 Бк/кг. Міграція ^{137}Cs у насіння деревних порід за досліджуваний період зростає на 10 - 40% внаслідок зростання питомої частки надходження цезію кореневим шляхом. Впродовж 2003 – 2011 років інтенсивність накопичення ^{137}Cs ягодами чорниць у Бельсько – Вільському і Карасинському лісництвах зростає на 50%, що пов'язано із тим, що значна частина лісів заповідника постраждала від пожеж впродовж останніх років, що призвело до збільшення накопичення рослинами ^{137}Cs , окрім кореневого, аеральним шляхом [1]. Найбільш забрудненою техногенним ^{137}Cs є така лікарська сировина як листя чорниці і бруньки сосни, багно болотяне та кропива дводомна (ріст 20%). Концентрація ^{137}Cs є досить

високою в усіх видів грибів, зокрема, у білих грибах є вищою, ніж у класичних акумуляторів - польських та масляках і впродовж досліджуваних років зростає більше ніж на 20%, що пов'язано з біологічними особливостями білих грибів [2]. Висновок: ситуація в лісах Рівненського природного заповідника, що зазнали радіоактивного забруднення, продовжує залишатися нестабільною.

Список використаних джерел

1. Краснов В.П. Радіоекологія лісів Полісся України. Житомир, 2008. 312 с.
2. Головка О.В. Міграція та перерозподіл цезію-137 в екосистемах боліт Західного Полісся України: автореф. дис....канд.с.-г. наук: 03.00.16. Рівне.2021.26 с.

МОХИ РОДИНИ *PLAGIOTHECIACEAE* (*BRYOPHYTA*) У ФЛОРИ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ ТА ЇХ РОЛЬ В УТВОРЕННІ БРІОУГРУПОВАНЬ

С.В. Гапон¹, Ю.В. Гапон²

¹Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

²Полтавське вище міжрегіональне професійне училище № 23

gaponsv58@gmail.com

S.V. Hapon, Y.V. Hapon

The participation of mosses of the *Plagiotheciaceae* family in the formation of bryocenoses of the Forest Steppe of Ukraine was analyzed. It is indicated that the composition of the moss cover includes 6 species of the genus *Plagiothecium* and the species *Herzogiella seligeri*, which are either diagnostic species of a number of syntaxons (associations, order, class) or insignificant components of moss communities.

Key words: mosses of the family *Plagiotheciaceae*; syntaxons, associations; Forest-steppe of Ukraine.

Ценотична роль мохоподібних у формуванні мохового покриву та в утворенні бріоценозів є достатньо різноманітною. Види, роди, родини бріофітів беруть різну участь в утворенні мохових обростань. У даній роботі ми узагальнюємо результати вивчення участі видів родини *Plagiotheciaceae* в формуванні бріоценозів. Подібні узагальнення проведені нами для родин *Anomodontaceae*, *Hypnaceae*, *Polytrichaceae* та ін. [2–4].

Матеріалом для написання цієї роботи слугували геоботанічні описи мохових угруповань, виконані нами згідно існуючих вимог [1] та піддані еколого-флористичній класифікації на основі методу Браун-Бланке. Всього проаналізовано понад 400 геоботанічних описів, виконаних переважно в лісових типах рослинності Лісостепу України. Діагностичний вид позначено d.s.